

KPC Groep

Verstand van leren
Gevoel voor mensen

Omgaan met incidenten

De dag van de Zorgcoördinator
Amersfoort, 24 november 2011

Ine Spee

Een crisis

- Is een onverwachte en acute situatie
- Is levensbedreigend of zou dat kunnen zijn
- Er is een relatief grote groep mensen bij betrokken
- De dagelijkse gang van zaken wordt ontwricht
- Vraagt buitengewone inspanning van hulpverleners

Crises in het onderwijs

- Rouw op school: onverwachte dood, suïcide, meerdere slachtoffers bij ongelukken
- Gevolgen van rampen: Enschede, Volendam, Bijlmer
- Geweld op school
- Seksueel geweld op school (personeel-leerlingen, leerlingen onderling)

“Een traumatische ervaring breekt abrupt het besef van beheersing over het eigen leven af”

Kleber, 2000

KPC Groep

Verlies van zekerheden

- Verlies van onkwetsbaarheid
- Verlies van voorspelbaarheid
- Verlies van het vertrouwen in leerlingen/ouders
- Verlies van idealisme

*Gedeeld leed, dezelfde ervaring
delen, betekent niet altijd solidariteit*

KPC Groep

Allerlei soorten gevoelens

- Verdriet: verlies van een collega
- Angst: kan dit mij ook overkomen?
- Boosheid: waarom op mijn school?
- Schuldgevoelens: had ik iets kunnen doen?

Een traumatische gebeurtenis heeft voor eenieder een andere betekenis

- Zero-tolerance
- Mijn collega is in de val geduikeld
- Ik laat mijn school niet door zo'n incident beschadigen
- “Zie je wel!": eerdere onvrede
- Ik zet mijn werk op een laag pitje en investeer in mijn privé-leven

Communicatie in de school

- Open communicatie naar personeel
- Verschil in perspectief: schoolleiding en personeel
- Contact met ouders en leerlingen
- Communicatiemiddelen: bulletins, ouderavonden, studiedagen
- Tijd nemen voor reflectie: meerdere malen
- Tijd nemen voor herstel van vertrouwen

De rol van de zorgcoördinator

- Regierol in sociaal-emotionele begeleiding
- Contacten met externe hulpverlening
- Lid van het crisisteam
- Procedurebewaking en evaluatie

Preventief

- Creëer een veilig klimaat voor leerlingen op school: gedragsregels, protocollen, voorbeeldgedrag enzovoorts
- Creëer structurele contacten met de jeugdhulpverlening
- Zorg voor een draaiboek
- Bespreek gevoelens van onveiligheid en neem de ander daar serieus in

Schoolcultuur

Aantrekkelijk
onderwijs

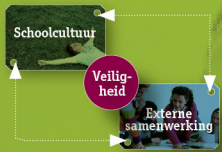
Veilig-
heid

Fysieke
omgeving

Externe
samenwerking

Curatief

- Traceer risicoleerlingen en risicopersoneel
- Bied collega's evt. supervisie aan
- Organiseer:
 - Evaluatiebijeenkomsten voor medewerkers
 - Een informatieavond voor ouders
 - Nazorg (ook op langere termijn)
- Wees alert op opnieuw geactiveerd verdriet
- Calamiteitenteam 073-6247233

Een tragische gebeurtenis brengt

- Verdriet
- Stress
- Zichtbare zwakke plekken in de organisatie

Maar ook:

- Verbinding
- Saamhorigheid

